

Sentral Veneport (VAP)

En sentral veneport er et lite, rundt kammer som plasseres under huden foran på brystkassen, som man kan kjenne som en liten klump/oppfyllning. Kammeret er koblet til et tynt plastrør som plasseres inn i en blodåre (vene) på halsen og ender ned i en stor vene i brysthulen.

Eksempel på veneport

Hva er fordelene med VAP?

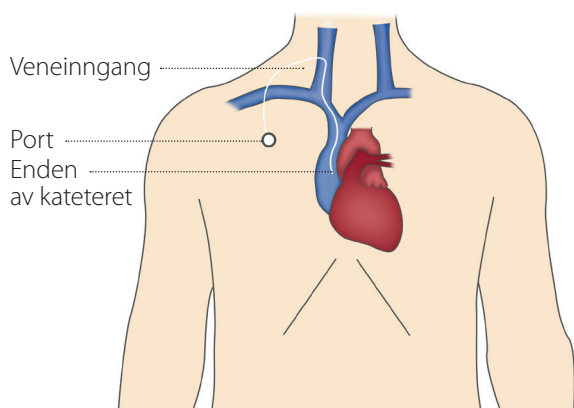
Den største fordel er at du ikke trenger gjentatte stikk med nål eller venflon i armen hver gang du skal ha en injeksjon. Det blir færre infeksjoner og mindre risiko for blodpropper i venene. VAP benyttes når det er behov for behandling over lang tid og når det er behov for kur med behandling i perioder. VAP kan brukes til flere formål, blant annet injeksjon av lang-tids medisiner, ernæring, CT-kontrast, eller for å ta blodprøver. En VAP kan ligge på plass så lenge det er behov for den.

Hvilke forberedelser gjøres før behandlingen?

Du kan bli bedt om å faste fra kvelden før prosedyren. Hvis du tar faste medisiner kan du også bli bedt om å slutte å ta enkelte av disse noen dager i forveien. Dette gjelder spesielt medisiner som påvirker blodets evne til å koagulere.

Prosedyren gjøres vanligvis i våken tilstand med lokalbedøvelse. Noen ganger kan det bli gitt beroligende medisin som gjør at du vil føle deg litt sløv og trøtt. Hos små barn gjøres prosedyren ofte i narkose. Prosedyren tar vanligvis ca. 30-45 minutter.

Huden vaskes sterilt og du dekkes til med et sterilt laken. Man setter lokalbedøvelse i huden foran på brystkassen, lager et lite snitt i huden og legger kammeret under huden. Plastrøret som er koblet til kammeret trekkes under huden opp til halsen. Her setter man ytterligere lokalbedøvelse, og lager et lite hudsnitt og stikker en nål inn til venen. Det brukes vanligvis ultralyd for å fremstille blodåren. En ledevaier føres inn til blodåren via nålen. Nålen tas ut, og man fører inn et hjelpe-plastrør, som benyttes for å føre det endelige plastrøret inn i venen. Hjelpe-plastrøret fjernes. Endelig plassering av plastrøret i den store venen i brystkassen utføres ved å benytte et røntgenapparat. Snittet i huden på halsen lukkes med strips eller sting. Kammeret festes med sting og huden på brystkassen lukkes med flere sting.

VAP

Hva er risikoen ved prosedyren?

Det er en liten sjanse for blødning når man lager snitt i huden. I meget sjeldne tilfeller kan lungen punkteres og kollapse når man stikker på brystkassen. Dette behandles i så fall med et avlastende plastrør til brysthulen for å la lungen folde seg ut igjen. Siden kateteret har direkte tilgang til blodbanen, kan det oppstå infeksjon. Hvis kateteret går tett eller faller ut av posisjon kan dette korrigeres, men dersom dette ikke lykkes må man skifte til et nytt kateter.

Hva kan jeg forvente etter prosedyren?

Du vil returneres til avdelingen hvor du hører til, og VAP kan tas i bruk med det samme. Hvis du ikke har fått noe beroligende medisin, kan du spise og drikke ganske snart. Hvis du har fått narkose kan du føle deg kvalm, kaste opp eller ha sår hals. Området hvor kateteret er stukket inn kan føles midlertidig ømt.

Når VAP har vært i bruk, blir kammeret fylt med blodtynnende medikament for å hindre at det går tett. Ved periodevis bruk vil nålen inn i kammeret tas bort, og du vil få et stikk i huden når ny nål settes inn. Kammeret med tilgang til de store vener må ikke benyttes av andre enn kvalifisert helsepersonell.

Hva skal jeg gjøre med bandasjen? Hva er planen videre?

Dette kommer an på hvilken type bandasje som er brukt. Hvis det er brukt strips, skal disse sitte på i fem dager. Etter dette vil de vanligvis falle av. Hvis det er sydd med ikke-absorberbar tråd må disse fjernes etter 5-7 dager. Noen bruker absorberbar tråd som ikke behøver å fjernes. Personalet vil gi deg ytterligere informasjon om hvordan huden skal inspiseres og bandasjen fjernes. Dette kan vanligvis gjøres hos fastlegen. Du skal beholde VAP så lenge du går til behandling. Når VAP skal fjernes gjøres dette med lokalbedøvelse (narkose hos små barn). Det kan oppstå en liten blødning når kateteret fjernes. Dette håndteres i så fall av personalet ved å trykke godt på området som blør.

www.cirse.org/patients

Dette dokumentet inneholder generell medisinsk informasjon. Informasjonen vil ikke kunne erstatte profesjonelle råd, diagnose eller behandling fra legen din.